

ORDO MISSAE CUM POPULO

Ritus initiales

1. *Populo congregato, sacerdos cum ministris ad altare accedit, dum cantus ad introitum peragitur.*

2. *Cum ad altare pervenerit, facta cum ministris debita reverentia, osculo altare veneratur et, pro opportunitate, illud incensat. Postea cum ministris sedem petit.*

Cantu ad introitum absoluto, sacerdos et fideles, stantes, signant se, dum sacerdos dicit:

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Populus respondet:

Amen.

Deinde sacerdos, ad populum conversus, et manus extendens, eum salutat dicens:

Gratia Domini nostri Iesu Christi, et caritas Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus vobis.

vel:

Dominus vobiscum.

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Episcopus, loco Dominus vobiscum, in hac prima salutatione dicit: Pax vobis.

3. *Sacerdos, vel diaconus vel alius minister idoneus, potest brevissimis verbis introducere fideles in Missam illius diei.*

Deinde sequitur actus paenitentialis. Sacerdos fideles invitat ad paenitentiam:

Fratres, agnoscamus peccata nostra, ut apti simus ad sacra mysteria celebranda.

Fit brevis pausa silentii. Postea omnes simul faciunt confessionem:

Confiteor Deo omnipotenti et vobis, fratres, quia peccavi nimis

cogitatione, verbo, opere et omissione:

et, percutientes sibi pectus, dicunt:

mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Deinde proseguuntur:

Ideo precor beatam Mariam semper Virginem,

omnes Angelos et Sanctos,

et vos, fratres, orare pro me

ad Dominum Deum nostrum.

Sequitur absolutio sacerdotis:

Misereatur nostri omnipotens Deus

et, dimissis peccatis nostris,

perducat nos ad vitam aeternam.

Populus respondet:

Amen.

Aliae formulae salutationis et actus paenitentialis ad libitum inveniuntur in Appendice.

4. *Sequuntur invocationes Kyrie, eleison, nisi iam preacesserint in aliqua formula actus paenitentialis.*

V. Kyrie, eleison.

R. Kyrie, eleison.

V. Christe, eleison.

R. Christe, eleison.

V. Kyrie, eleison.

R. Kyrie, eleison.

5. *Deinde, quando praecribitur, cantatur vel dicitur hymnus: Gloria in excelsis Deo etc.*

6. *Quo hymno finito, sacerdos, manibus iunctis, dicit: Oremus.*

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant.

Tunc sacerdos, manibus extensis, dicit orationem; qua finita, populus acclamat:

Amen.

Liturgia verbi

7. *Deinde lector ad ambonem pergit, et legit primam lectionem, quam omnes sedentes auscultant.*

Ad finem lectionis significandam, lector subdit: Verbum Domini.

Omnes acclamant:

Deo gratias.

8. *Psalmista, seu cantor, psalmum dicit, populo responsum proferente.*

9. *Postea, si habenda sit secunda lectio, lector eam in ambone legit, ut supra.*

Ad finem lectionis significandam, lector subdit: Verbum Domini.

Omnes acclamant:

Deo gratias.

10. *Sequitur Alleluia, vel alter cantus.*

11. *Interim sacerdos incensum, si adhibetur, imponit. Postea diaconus, Evangelium prolaturus, ante sacerdotem inclinatus, benedictionem petit, submissa voce dicens:*

Iube, domne, benedicere.

Sacerdos submissa voce dicit:

Dominus sit in corde tuo et in labiis tuis:

ut digne et competenter annunties Evangelium suum: in nomine Patris, et Filii, † et Spiritus Sancti.

Diaconus respondet:

Amen.

Si vero non adest diaconus, sacerdos ante altare inclinatus secreto dicit: Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare.

12. *Postea diaconus, vel sacerdos, ad ambonem pergit, ministris pro opportunitate cum incenso et cereis eum comitantibus, et dicit:*

Dominus vobiscum.

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Diaconus, vel sacerdos:

*Initium sive Sequentia sancti Evangelii secundum N.,
et interim signat librum et seipsum in fronte, ore et pectore.*

Populus acclamat:

Gloria tibi, Domine.

*Deinde diaconus, vel sacerdos, librum, si incensum adhibetur, thurificat,
et Evangelium proclamat.*

13. Finito Evangelio, diaconus, vel sacerdos dicit:

Verbum Domini,

omnibus acclamantibus:

Laus tibi, Christe.

Deinde librum osculatur dicens secreto:

Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

*14. Deinde fit homilia, quae habenda est omnibus diebus dominicis et
festis de praecepto; aliis diebus commendatur.*

15. Homilia expleta, fit, quando praescribitur, professio fidei:

Credo in unum Deum, etc.

16. Deinde fit oratio universalis, seu oratio fidelium.

Liturgia eucharistica

*17. His absolutis, incipit cantus ad offertorium. Interim ministri corporale,
purificatorium, calicem et missale in altari collocant.*

*18. Expedit ut fideles participationem suam oblatione manifestent,
afferendo sive panem et vinum ad Eucharistiae celebrationem, sive alia dona,
quibus necessitatibus Ecclesiae et pauperum subveniatur.*

*19. Sacerdos, stans ad altare, accipit patenam cum pane, eamque aliquan-
tulum elevatam super altare tenet, secreto dicens:*

*Benedictus es, Domine, Deus universi,
quia de tua largitate accepimus panem,
quem tibi offerimus,
fructum terrae et operis manuum hominum,
ex quo nobis fiet panis vitae.*

Deinde deponit patenam cum pane super corporale.

*Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet haec verba
elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:*

Benedictus Deus in saecula.

*20. Diaconus, vel sacerdos, infundit vinum et parum aquae in calicem,
dicens secreto:*

*Per huius aquae et vini mysterium
cuius efficiamur divinitatis consortes,
qui humanitatis nostrae fieri dignatus est particeps.*

*21. Postea sacerdos accipit calicem, eumque aliquantulum elevatum super
altare tenet, secreto dicens:*

*Benedictus es, Domine, Deus universi,
quia de tua largitate accepimus vinum,
quod tibi offerimus,
fructum vitis et operis manuum hominum,
ex quo nobis fiet potus spiritualis.*

Deinde calicem super corporale deponit.

Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet haec verba elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:

Benedictus Deus in saecula.

22. Postea sacerdos, inclinatus, dicit secreto:

In spiritu humilitatis et in animo contrito

suscipiamur a te, Domine;

et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie,

ut placeat tibi, Domine Deus.

23. Et, pro opportunitate, incensat oblata et altare. Postea vero diaconus vel minister incensat sacerdotem et populum.

24. Deinde sacerdos, stans ad latus altaris, lavat manus, dicens secreto:

Lava me, Domine, ab iniquitate mea,

et a peccato meo munda me.

25. Stans postea in medio altaris, versus ad populum, extendens et iungens manus, dicit:

Orate, fratres:

ut meum ac vestrum sacrificium

acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Populus respondet:

Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis

ad laudem et gloriam nominis sui,

ad utilitatem quoque nostram

totiusque Ecclesiae suae sanctae.

26. Deinde, manibus extensis, sacerdos dicit orationem super oblata; qua finita, populus acclamat: Amen.

PREX EUCHARISTICA

27. Tunc sacerdos incipit Precem eucharisticam.

Manus extendens, dicit:

Dominus vobiscum.

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Sacerdos, manus elevans, prosequitur:

Sursum corda.

Populus:

Habemus ad Dominum.

Sacerdos, manibus extensis, subdit:

Gratias agamus Domino Deo nostro.

Populus:

Dignum et iustum est.

Sacerdos prosequitur praefationem manibus extensis.

In fine autem praefationis iungit manus et, una cum populo, ipsam praefationem concludit, cantans vel clara voce dicens:

Sanctus, Sanctus, Sanctus etc.

28. In omnibus Missis licet sacerdoti celebranti Precem eucharisticam, pro opportunitate, intellegibili voce proferre. In Missis autem in cantu licet ei illas partes Precis eucharisticae cantare, quae, iuxta ritum servandum in celebratione Missae, cantari possunt.

In Prece eucharistica prima, seu Canone Romano, ea quae inter parentheses includuntur omitti possunt.

RITUS COMMUNIONIS

96. *Calice et patena depositis, sacerdos, iunctis manibus, dicit:*
Praeceptis salutaribus moniti,
et divina institutione formati,
audemus dicere:

Extendit manus et, una cum populo, pergit:
Pater noster, qui es in caelis:
sanctificetur nomen tuum;
adveniat regnum tuum;
fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra.
Panem nostrum cotidianum da nobis hodie;
et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris;
et ne nos inducas in tentationem;
sed libera nos a malo.

97. *Manibus extensis, sacerdos solus prosequitur, dicens:*
Libera nos, quaesumus, Domine, ab omnibus malis,
da propitius pacem in diebus nostris,
ut, ope misericordiae tuae adiuti,
et a peccato simus semper liberi
et ab omni perturbatione securi:
expectantes beatam spem
et adventum Salvatoris nostri Iesu Christi.

Iungit manus.
Populus orationem concludit, acclamans:
Quia tuum est regnum,
et potestas, et gloria
in saecula.

98. *Deinde sacerdos, manibus extensis, clara voce dicit:*
Domine Iesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis:
Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis:
ne respicias peccata nostra,
sed fidem Ecclesiae tuae,
eamque secundum voluntatem tuam
pacificare et coadunare digneris.
Iungit manus.

Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.
Populus respondet: Amen.

99. *Sacerdos, extendens et iungens manus, subdit:*
Pax Domini sit semper vobiscum.
Populus respondet:
Et cum spiritu tuo.

100. *Deinde, pro opportunitate, diaconus, vel sacerdos, subiungit:*
Offerte vobis pacem.

Et omnes, iuxta locorum consuetudines, pacem et caritatem sibi invicem significant.

101. *Sacerdos pacem dat diacono vel ministro; deinde accipit hostiam eamque super patenam frangit, et particulam immittit in calicem, dicens secreto:*

Haec commixtio Corporis et Sanguinis Domini nostri Iesu Christi fiat accipientibus nobis in vitam aeternam.

102. *Interim cantatur vel dicitur:*

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona nobis pacem.

Quod etiam pluries repeti potest, si fractio panis protrahitur. Ultima tamen vice dicitur: dona nobis pacem.

103. *Sacerdos deinde, manibus iunctis, dicit secreto:*

Domine Iesu Christi, Fili Dei vivi,

qui ex voluntate Patris,

cooperante Spiritu Sancto,

per mortem tuam mundum vivificasti:

libera me per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum

ab omnibus iniquitatibus meis et universis malis:

et fac me tuis semper inhaerere mandatis,

et a te numquam separari permittas.

Vel:

Perceptio Corporis et Sanguinis tui, Domine Iesu Christe,

non mihi proveniat in iudicium et condemnationem:

sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum

mentis et corporis,

et ad medelam percipiendam.

104. *Sacerdos genuflectit, accipit hostiam, eamque aliquantulum elevatam super patenam tenens, ad populum versus, clara voce dicit:*

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.

Beati qui ad cenam Agni vocati sunt.

Et una cum populo semel subdit:

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum,

sed tantum dic verbo

et sanabitur anima mea.

105. *Et sacerdos, ad altare versus, secreto dicit:*

Corpus Christi custodiat me in vitam aeternam.

Et reverenter sumit Corpus Christi.

Deinde accipit calicem et secreto dicit:

Sanguis Christi custodiat me in vitam aeternam.

Et reverenter sumit Sanguinem Christi.

106. *Postea accipit patenam vel pyxidem, accedit ad communicandos, et hostiam parum elevatam unicuique eorum ostendit, dicens:*

Corpus Christi.

Communicandus respondet:

Amen.

Et communicatur.

Eo modo agit diaconus, si sacram Communionem distribuit.

107. *Si adsint sub utraque specie communicandi, servetur ritus suo loco descriptus.*

108. *Dum sacerdos sumit Corpus Christi, incipit cantus ad Communionem.*

109. *Distributione Communionis expleta, sacerdos vel diaconus purificat patenam super calicem et ipsum calicem.*

110. *Tunc sacerdos ad sedem redire potest. Pro opportunitate sacrum silentium, per aliquod temporis spatium, servari, vel psalmus aut canticum laudis proferri potest.*

111. *Deinde, stans ad sedem vel ad altare, sacerdos dicit:*
Oremus.

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant, nisi silentium iam praecesserit. Deinde sacerdos, manibus extensis, dicit orationem post Communionem. Populus in fine acclamat:
Amen.

Ritus conclusionis

112. *Sequuntur, si habendae sint, breves annuntiationes ad populum.*

113. *Deinde fit dimissio. Sacerdos, versus ad populum, extendens manus, dicit:*

Dominus vobiscum.

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Sacerdos benedicit populum, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus,

Pater, et Filius, † et Spiritus Sanctus.

Populus respondet:

Amen.

Quibusdam diebus vel occasionibus, huic formulae benedictionis praemittitur, iuxta rubricas, alia formula benedictionis sollemnior, vel oratio super populum.

114. *Deinde diaconus, vel ipse sacerdos, manibus iunctis, ad populum versus dicit:*

Ite, missa est.

Populus respondet:

Deo gratias.

115. *Deinde sacerdos altare osculo veneratur, ut initio. Facta denique debita reverentia cum ministris, recedit.*

116. *Si qua actio liturgica immediate sequatur, ritus dimissionis omittuntur.*

APPENDIX

Formulae salutionis initio Missae

1. *V. Gratia Domini nostri Iesu Christi, et caritas Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus vobis.*

R. Et cum spiritu tuo.

2. *V. Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Iesu Christo.*

R. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi.

Vel:

R. Et cum spiritu tuo.

3. *V. Dominus vobiscum.*

R. Et cum spiritu tuo.

Formulae actus paenitentialis

Loco actus paenitentialis, qui in Ordine Missae invenitur, unus e sequentibus adhiberi potest:

1. *Sacerdos fideles invitat ad paenitentiam:*

Fratres, agnoscamus peccata nostra, ut apti simus ad sacra mysteria celebranda.

Fit brevis pausa silentii.

Postea sacerdos dicit:
Miserere nostri, Domine.

Populus respondet:
Quia peccavimus tibi.

Sacerdos:
Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Populus:
Et salutare tuum da nobis.

Sequitur absolutio sacerdotis:
Misereatur nostri omnipotens Deus
et, dimissis peccatis nostris,
perducat nos ad vitam aeternam.

Populus respondet:
Amen.

2. *Sacerdos fideles invitat ad paenitentiam:*
Fratres, agnoscamus peccata nostra, ut apti simus ad sacra mysteria celebranda.

Fit brevis pausa silentii.

Deinde sacerdos, vel alius minister idoneus, sequentes, vel alias, invocationes cum Kyrie, eleison profert:

Qui missus es sanare contritos corde: Kyrie eleison.

Populus respondet:
Kyrie, eleison.

Sacerdos:
Qui peccatores vocare venisti: Christe, eleison.

Populus:
Christe, eleison.

Sacerdos:
Qui ad dexteram Patris sedes, ad interpellandum pro nobis:

Kyrie, eleison.

Populus:
Kyrie, eleison.

Sequitur absolutio sacerdotis:
Misereatur nostri omnipotens Deus
et, dimissis peccatis nostris,
perducat nos ad vitam aeternam.

Populus respondet:
Amen.